

SĖJAMŪJŲ ŽIRNIŲ VEISLIŲ, ĮRAŠYTŲ Į NACIONALINIŲ AUGALŲ VEISLIŲ SĄRAŠĄ, APRAŠAI

TURINYS

	psl.
Alvesta.	1
Astronaute.	1
Audit.	2
Casablanca.	2
Ieva DS.	2
Ingrid.	3
Jūra DS.	3
Karpate.	3
Kiblukai.	3
LG Aspen.	4
LG Auris.	4
Lump.	5
Profi.	5
Respect.	5
Salamanca.	5
Simona.	6
Sirius.	6
Tinker.	6
Velvet.	6

Alvesta. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta Vokietijoje, *KWS Lochow GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų žirnių veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2011 ir 2012 m. Šilutės, Kauno, Pasvalio ir Vilniaus AVT skyriuose. Tyrimo metais gautas vidutinis 4,16 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris 0,23 t ha⁻¹ didesnis už standartinių veislių derlių. Didžiausias šios veislės derlingumas buvo gautas 2011 m. Kauno AVT skyriuje – 6,04 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 248,2 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 20,4 proc. baltymų.

Augalų vidutinis aukštis – 93 cm. ‘Alvesta’ veislės žirnių atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas taip pat kaip ir standartinių veislių – 5,5 balo, atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,5 balo. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė tokia pati kaip ir standartinių veislių – 81 diena.

‘Alvesta’ veislės žirniai atsparūs ligoms. Kauno AVT skyriuje tik 2011 m. buvo nustatyta, kad iki 20 proc. šios veislės žirnių pažeidė askochitozė (*Ascochyta pisi*) ir iki 10 proc. miltligė (*Erysiphe pisi*). 2012 m. Utenos AVT skyriuje iki 8 proc. augalų pažeidė žirninis vaisėdis.

Į pradžia ↑

Astronaute. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta Prancūzijoje, *RAGT 2n* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų žirnių veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose. Tyrimo metais gautas vidutinis 5,98 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės derlingumas buvo gautas 2014 m. Kauno AVT skyriuje – 7,85 t ha⁻¹.

Žirniai stambūs, vidutinė 1000 grūdų masė – 262,8 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 22,6 proc. baltymų.

‘Astronaute’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 96,6 cm, atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 6,1 balo, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,8 balo (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui

iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 83,7 dienos, t. y. ji subręsdavo per tą patį laikotarpį kaip standartinės veislės ‘Casablanca’ žirniai.

Į pradžia ↑

Audit. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta Prancūzijoje, *Limagrain Europe s. a.* sėklininkystės firmoje.

Šios sėjamųjų žirnių veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2010 ir 2011 m. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose. Tyrimo metais gautas vidutinis 4,17 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris net 0,68 t ha⁻¹ buvo didesnis už standartinių veislių ‘Canis’ ir ‘Tinker’ derlių. Didžiausias šios veislės derlingumas buvo gautas 2011 m. Kauno AVT skyriuje – 6,40 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 242,1 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų žirnių kokybę, juose buvo nustatyta nuo 21,9 iki 26,2 proc. baltymų.

‘Audit’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 86 cm, jų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 6 balais, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,7 balo. Jos augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė buvo 79 dienos, t. y. tokia pati kaip ir standartinių ‘Canis’ ir ‘Tinker’ veislių.

Visuose AVT skyriuose 2010 m. buvo nustatyta žirninio vaisėdžio pažeistų augalų, daugiausiai Šilutės AVT skyriuje – 26 proc. 2011 m. Kauno AVT skyriuje bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti iki 10 proc. šios veislės augalų pažeidė askochitozė.

Į pradžia ↑

Casablanca. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta Vokietijoje, *KWS Lochow GmbH* sėklininkystės firmoje.

Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2009 ir 2010 m. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT stotyse. Tyrimo metais bandymų laukeliuose gautas vidutinis 4,88 t ha⁻¹ sėklų derlius, kuris 0,66 t ha⁻¹ arba net 15,6 proc. buvo didesnis už vidutinį standartinių žirnių veislių ‘Canis’ ir ‘Tinker’ derlių. Didžiausias derlingumas – 7,30 t ha⁻¹ gautas 2009 m. Utenos AVT stotyje.

Žirniai stambūs, 1000 jų vidutinis svoris – 273,21 g. Sėklose nustatytas vidutinis baltymų kiekis sudarė 25,0 proc.

‘Casablanca’ veislės žirnių vidutinis vegetacijos periodas buvo 86 dienos, ji subręsdavo kartu su standartinės ‘Tinker’ veislės žirniais ir buvo viena diena ankstyvesnė negu ‘Canis’ veislė. Vidutinis augalų aukštis – 84 cm. Tyrimo metais ji buvo vidutiniškai 11,2 cm žemesnė už standartinės ‘Canis’ ir ‘Tinker’ veisles ir šiek tiek mažiau atspari išgulimui. Jos vidutinis atsparumas išgulimui buvo įvertintas 5 balais, o standartinių veislių – 5,6 balo. Šios veislės žirniams nebūdingas išbyrėjimas iš ankščių. Atsparumas išbyrėjimui vidutiniškai įvertintas 8,7 balo.

‘Casablanca’ veislės žirniai palyginti atsparūs ligoms. Veislės tyrimo metais pažeidimų ligomis nenustatyta. 2010 m. Šilutės AVT stotyje 27 proc. augalų pažeidė žirniniai vaisėdžiai.

Į pradžia ↑

Ieva DS. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Žemdirbystės institute.*

Šios sėjamųjų žirnių veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose. Tyrimo metais gautas vidutinis 5,26 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės derlingumas buvo gautas 2014 m. Kauno AVT skyriuje – 7,23 t ha⁻¹.

Žirniai vidutinio stambumo, vidutinė 1000 grūdų masė – 234,4 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 23,3 proc. baltymų.

‘Ieva DS’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 113,4 cm, atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 6,7 balo., t. y. 0,6 balo geriau, negu standartinės veislės, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,8 balo (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 88,7 dienos, t. y. ji subręsdavo vidutiniškai 5 dienomis vėliau negu standartinės veislės ‘Casablanca’ žirniai.

Į pradžia ↑

Ingrid. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta Švedijoje, *Lantmännen ek. för* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų žirnių veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Šilutės, Kauno, ir Utenos AVT skyriuose. Tyrimo metais gautas vidutinis 4,46 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės derlingumas buvo gautas 2013 m. Šilutės AVT skyriuje – 6,27 t ha⁻¹.

Žirniai stambūs, vidutinė 1000 grūdų masė – 257,9 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 20,0 proc. baltymų.

‘Ingrid’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 94,3 cm, atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 6,1 balo, t. y. 0,5 balo geriau, negu standartinių veislių, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,8 balo (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 78,7 dienos, t. y. ji subręsdavo vidutiniškai 1,5 dienos anksčiau negu standartinių veislių ‘Casablanca’ ir ‘Simona’ žirniai.

Šios veislės žirniai atsparūs ligoms. Kauno AVT skyriuje 2012 ir 2013 m. žirnių veisles pažeidė askochitozė (*Ascochyta pisi*). ‘Ingrid’ veislės žirnių atsparumas buvo įvertintas atitinkamai 6 ir 9 balais (atsparumas ligoms vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari ligoms veislė).

! pradžia ↑

Jūra DS. Veislė, sukurta Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Žemdirbystės institute. Žirniai buvo tirti Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose 2015 ir 2016 m. Bandymuose gautas vidutinis 5,56 t ha⁻¹ žirnių derlius. Didžiausias derlius buvo gautas 2016 m. Kauno AVT skyriuje – 7,11 t ha⁻¹.

‘Jūra DS’ veislės žirnių vidutinė 1000 sėklų masė – 261,8 g. Laboratorijoje įvertinus išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 24,3 proc. baltymų.

‘Jūra DS’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 90,4 cm, atsparumas išgulimui – 6,8, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 9 balai (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Ankštys neilgos, šviesiai žalios spalvos, subrędusios sėklos taip pat žalios spalvos.

Veislės vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 91,2 dienos, skaičiuojant nuo jų sudygimo iki visiškos brandos, t. y. jos subręsdavo vidutiniškai 2,7 dienos vėliau negu standartinių veislių ‘Casablanca’ ir ‘Astronaute’ žirniai.

Atliekant veislės išskirtinumo vienodumo ir stabilumo tyrimus buvo nustatyta, kad šios veislės žirniai atsparūs žirnių šaknų puvinio (*Fusarium Oxysporum f.sp. pici*) 1-ajai rasei.

! pradžia ↑

Karpate. Veislė, sukurta Prancūzijoje, *KWS Momont SAS* sėklininkystės įmonėje. Žirniai buvo tirti Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose 2015 ir 2016 m. Bandymuose gautas vidutinis 6,38 t ha⁻¹ žirnių derlius, kuris buvo 0,20 t ha⁻¹ (3,2 proc.) didesnis negu standartinių veislių ‘Astronaute’ ir ‘Casablanca’. Didžiausias derlius buvo gautas 2016 m. Kauno AVT skyriuje – 7,24 t ha⁻¹.

‘Karpate’ veislės žirnių vidutinė 1000 sėklų masė – 275,5 g. Laboratorijoje įvertinus išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 22,9 proc. baltymų.

‘Karpate’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 92,9 cm, atsparumas išgulimui – 6,5, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,8 balai (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė).

Veislės vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 91,7 dienos, skaičiuojant nuo jų sudygimo iki visiškos brandos, t. y. jos subręsdavo vidutiniškai 3,2 dienos vėliau negu standartinių veislių ‘Casablanca’ ir ‘Astronaute’ žirniai.

Selekcininko duomenimis, šios veislės žirniai atsparūs žirnių šaknų puvinio (*Fusarium Oxysporum f.sp. pici*) 1-ajai rasei.

! pradžia ↑

Kiblukai. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta Lietuvos žemės ūkio universitete. Ši veislė 1996 m. buvo įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, prieš tai dviejose augalų veislių tyrimo stotyse atlikus ūkinio vertingumo tyrimus. Šilutės AVT stotyje veislė tirta nuo 1992 m., o Utenos – nuo 1991 m.

Veislės 'Kiblukai' vidutinis sausųjų medžiagų derlingumas, gautas abiejose AVT stotyse tyrimo metais – 4,05 t ha⁻¹, tai 0,26 t ha⁻¹ arba 6,9 proc. didesnis negu tuo metu tirtos standartinės veislės 'Rainiai'. Sėklų vidutinis derlingumas toks pat kaip ir standartinės veislės – 0,87 t ha⁻¹.

Žirniai tamsiai rudos spalvos, 1000 jų vidutinis svoris – 178 g, net 22,1 proc. didesnis nei standartinės veislės. Didžiausias sausųjų medžiagų derlius buvo išaugintas 1995 m. Utenos AVT stotyje – 7,14 t ha⁻¹, o sėklų 1991 m. – 2,16 t ha⁻¹. Veislė atspari savaiminiam sėklų išbyrėjimui lauke. Jos vegetacijos periodas, auginant sėklai, trunka 94 dienas arba 4 dienom trumpesnis už 'Rainių' veislės. Augalai išauga iki 156 cm, jie vidutiniškai atsparūs išgulimui, lapuotumas siekia 67,5 proc. Žaliosios masės sausojoje medžiagoje baltymų nustatyta iki 18,5 proc., o sėklose – 30,7 proc.

Selekcininkui 2010 m. pavasarį pateikus paraišką įrašyti veislę 'Kiblukai' į Nacionalinį augalų veislių sąrašą kaip saugotiną veislę, jos ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2010 m. trijose – Šilutės, Kauno ir Utenos AVT stotyse. Tyrimo metais gautas vidutinis 2,21 ha⁻¹ šios veislės sėklų derlius, 1000 jų vidutinis svoris – 137,89 g. Vidutinis vegetacijos periodas, auginant sėklai – 80 dienų. Augalai aukšti, jų vidutinis aukštis – 129 cm. 'Kiblukai' veislės žirniai vidutiniškai atsparūs išgulimui (atsparumas išgulimui įvertintas 4,6 balo). Nustatytas vidutinis baltymų kiekis sėklose – 25,47 proc.

Veislė 'Kiblukai' įrašyta į Nacionalinį augalų veislių 2011 m. sąrašą kaip saugotina veislė.

Į pradžia ↑

LG Aspen. Veislė, sukurta Nyderlanduose, *Limagrain Nederland B. V.* sėklininkystės įmonėje. Žirniai buvo tirti Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose 2016 ir 2017 m. Bandyuose gautas vidutinis 6,44 t ha⁻¹ žirnių derlius. Didžiausias derlius buvo gautas 2017 m. Kauno AVT skyriuje – 7,69 t ha⁻¹.

'LG Aspen' veislės žirnių vidutinė 1000 sėklų masė – 262,3 g. Laboratorijoje įvertinus išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 22,6 proc. baltymų.

'LG Aspen' veislės žirnių vidutinis aukštis – 101,4 cm, atsparumas išgulimui – 6,2, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,6 balai (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Ankštys neilgos, žalios spalvos, subrendusios sėklos elipsiškos, šviesiai žalios spalvos.

Veislės vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 89,4 dienos, skaičiuojant nuo jų sudygimo iki visiškos brandos, t. y. jos subręsdavo vidutiniškai 2,2 dienos vėliau negu standartinių veislių 'Casablanca' ir 'Astronaute' žirniai.

Atliekant veislės išskirtinumo vienodumo ir stabilumo tyrimus, buvo nustatyta, kad šios veislės žirniai atsparūs žirnių vytulio (*Fusarium Oxysporum f.sp. pici*) 1-ajai rasei. Selekcininko duomenimis – jautrūs askochirozei (*Ascochyta pisi*).

Į pradžia ↑

LG Auris. Veislė, sukurta Nyderlanduose, *Limagrain Nederland B. V.* sėklininkystės įmonėje. Žirniai buvo tirti Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose 2016 ir 2017 m. Bandyuose gautas vidutinis 6,15 t ha⁻¹ žirnių derlius. Didžiausias derlius buvo gautas 2017 m. Kauno AVT skyriuje – 7,25 t ha⁻¹.

'LG Auris' veislės žirnių vidutinė 1000 sėklų masė – 258,4 g. Laboratorijoje įvertinus išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 23,6 proc. baltymų.

Vidutinis augalų aukštis – 100,9 cm, atsparumas išgulimui – 6,8, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,6 balo (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Ankštys trumpos, tamsiai žalios spalvos, subrendusios sėklos elipsiškos, šviesiai žalios spalvos.

Veislės vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 88 dienos, skaičiuojant nuo augalų sudygimo iki visiškos brandos, t. y. jos subręsdavo beveik tuo pačiu metu kaip standartinių veislių 'Casablanca' ir 'Astronaute' žirniai.

Selekcininko duomenimis, šios veislės žirniai atsparūs žirnių šaknų puvinio (*Fusarium Wilt f.sp. pici*) 1-ajai rasei ir jautrūs žirnių askochitozės (*Ascochyta pisi*) (lapų ir ankščių) C rasei.

Atliekant veislės išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo tyrimus, buvo nustatyta, kad šios veislės žirniai atsparūs žirnių vytulio (*Fusarium Oxysporum f.sp. pici*) 1-ajai rasei. Selekcininko duomenimis,

jautrūs žirnių lapų ir ankščių askochitozei (*Ascochyta pisi*).

Į pradžia ↑

Lump. Veislė, sukurta Čekijoje, *Selgen s. a.* sėklininkystės įmonėje. Žirniai buvo tirti Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose 2015 ir 2016 m. Bandymuose gautas vidutinis 5,97 t ha⁻¹ žirnių derlius. Didžiausias derlius buvo gautas 2016 m. Kauno AVT skyriuje – 7,33 t ha⁻¹.

‘Lump’ veislės žirnių vidutinė 1000 sėklų masė – 252,1 g. Laboratorijoje įvertinus išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 22,2 proc. baltymų.

‘Lump’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 92,3 cm, atsparumas išgulimui – 6,8, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,8 balai (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė).

Veislės vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 89,8 dienos, skaičiuojant nuo jų sudygimo iki visiškos brandos, t. y. jos subręsdavo vidutiniškai 1,3 dienos vėliau negu standartinių veislių ‘Casablanca’ ir ‘Astronoute’ žirniai.

Selekcininko duomenimis, šios veislės žirniai atsparūs žirnių šaknų puvinio (*Fusarium Oxysporum f.sp. pici*) 1-ajai rasei.

Į pradžia ↑

Profi. Pusiau belapių žirnių veislė sukurta Danijoje, *Danisco Seed* firmoje. Konkursiniuose augalų veislių tyrimuose bandoma nuo 1995 metų Šilutės, Kauno ir Utenos augalų veislių tyrimo stotyse. 1995-1996 metų visų stočių vidutinis derlingumas gautas 4,05 t ha⁻¹ grūdų gryname pasėlyje. Standartinę veislę ‘Neosypajuščijsia I’ aplenkė 0,39 cnt/ha (10,7 %). Didžiausias derlingumas išaugintas 1996 m. Šilutės augalų veislių tyrimo stotyje – 5,51 t ha⁻¹. Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų sveria 245-271 gramą. Grūduose randama 20,2-25,8 % baltymų. Atsparumas išgulimui - 3,6 balo vertinant pagal 5 balų skalę. Veislė atspari savaiminiam sėklų išbyrėjimui lauke (4,5 balo). ‘Profi’ ankstyva veislė, jos vegetacija trunka vidutiniškai 96 dienas. Ją mažai pažeidžia ligos ir kenkėjai.

Į pradžia ↑

Respect. Pusiau belapių žirnių veislė sukurta Danijoje, *Maribo Seed A/S* (Nordic Sugar A/S) sėklininkystės firmoje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2007–2008 m. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT stotyse. Tyrimo metais gautas vidutinis 4,89 t ha⁻¹ grūdų derlius, o didžiausias – 7,77 t ha⁻¹ derlius išaugintas 2008 m. Kauno AVT stotyje.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 234,50 g. Atskirais tyrimo metais išaugintuose ‘Respect’ veislės žirnių grūduose nustatytas vidutinis baltymų kiekis sudarė 22,0–22,3 proc. Augalų vidutinis aukštis – 82 cm. Jų atsparumas išgulimui įvertintas net 8,4 balo. ‘Respect’ veislės žirnių atsparumas išgulimui tyrimo metais įrengtuose bandymuose buvo įvertintas net 1,5 balo daugiau už standartinių ‘Tinker’ ir ‘Canis’ veislių. Grūdai labai gerai laikosi ankštyse. Jų atsparumas išbyrėjimui iš ankščių įvertintas net 8,8 balo.

Veislė vidutinio ankstyvumo. Jos augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 90 dienų.

Veislės tyrimo metais įrengtuose bandymuose askochitozė pažeidė tik iki 5 proc. augalų. Žymiai daugiau ‘Respect’ veislės žirnių augalų (iki 35 proc.) pažeidė miltligė.

Į pradžia ↑

Salamanca. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta Vokietijoje, *Norddeutsche Pflanzenzucht Hans-Georg Lembke KG* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų žirnių veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2011 ir 2012 m. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose. Tyrimo metais gautas vidutinis 3,91 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės derlingumas buvo gautas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje – 5,55 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 224,7 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 21,3 proc. baltymų.

‘Salamanca’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 82 cm, atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 6,6 balo, t. y. 1,1 balo geriau negu standartinių veislių. Atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 8,5 balo. Jos vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 80,5 dienos, t. y. ji subręsdavo šiek tiek anksčiau

negu standartinių veislių žirniai.

Šios veislės žirniai atsparūs ligoms. Kauno AVT skyriuje tik 2011 m. buvo nustatyta, kad iki 15 proc. jų pažeidė askochitozė (*Ascochyta pisi*) ir iki 10 proc. – miltligė (*Erysiphe pisi*). Šilutės ir Utenos AVT skyriuose iki 3 proc. augalų pažeidė žirninis vaisėdis.

Į pradžia ↑

Simona. Pusiau belapių žirnių veislė sukurta Lietuvos žemdirbystės institute. Veislę sukūrė selekcininkai R. Bogušas ir J. Sprainaitienė.

Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2006–2007 m. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT stotyse. Tyrimo metais gautas vidutinis 3,15 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias jų derlius – 4,05 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2007 m. Kauno AVT stotyje.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 219,81 g. Atskirais tyrimo metais išaugintuose ‘Simona’ veislės žirnių grūduose nustatyta 20,7–25,8 proc. baltymų. Augalų vidutinis aukštis palyginti nedidelis – tik 72 cm. Jų atsparumas išgulimui įvertintas 6,6 balo. ‘Simona’ veislės žirnių atsparumas išgulimui yra didesnis (0,7 balo) už standartinių ‘Tinker’ ir ‘Canis’ veislių. Grūdai labai gerai laikosi ankštyse. Jų atsparumas išbyrėjimui iš ankščių įvertintas net 8,8 balo.

Veislė vidutinio ankstyvumo. Jos augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 86 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki pilnos žirnių brandos).

‘Simona’ veislės žirniai palyginti atsparūs ligoms. Veislės tyrimo metais miltligė pažeidė tik nedidelę dalį (5 proc.) jų augalų.

Į pradžia ↑

Sirius. Sėjamųjų žirnių veislė sukurta Austrijoje, *Saatbau Linz* sėklininkystės firmoje.

Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2009 ir 2010 m. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT stotyse. Ši sėjamųjų žirnių veislė yra skirta auginti mišiniuose. Tyrimo metais gautas vidutinis 3,06 t ha⁻¹ sėklų derlius. Didžiausias derlingumas – 4,07 t ha⁻¹ gautas 2009 m. Kauno ir Utenos AVT stotyse.

Žirniai smulkūs, 1000 jų vidutinis svoris – 197,5 g. Sėklose nustatytas vidutinis baltymų kiekis sudarė 23,6 proc.

‘Sirius’ veislės žirnių vidutinis vegetacijos periodas buvo 89 dienos. Vidutinis augalų aukštis – 155,8 cm. Tyrimo metu jie buvo auginami ne mišinyje su javais, todėl aukšti augalai išgulė, jų vidutinis atsparumas išgulimui buvo įvertintas tik 3,6 balo. Šios veislės žirniams nebūdingas išbyrėjimas iš ankščių, o tai vidutiniškai įvertinta 8,3 balo.

‘Sirius’ veislės žirniai palyginti atsparūs ligoms. Veislės tyrimo metais pažeidimų ligomis AVT stotyse nebuvo nustatyta, tik 2010 m. Šilutės AVT stotyje šaknų puviniai pažeidė iki 11 proc. augalų. Visose AVT stotyse 2010 m. nuo 8 iki 16 proc. augalų pažeidė žirniniai vaisėdžiai.

Į pradžia ↑

Tinker. Pusiau belapių žirnių veislė sukurta Vokietijoje, *Lochow – Petkus GmbH* sėklininkystės firmoje. Šilutės, Kauno ir Utenos AVT stotyse veislė tirta du metus. Bandyuose veislė pasižymėjo geru ir stabilium grūdų derliumi bei jų baltymingumu. Visose trijose augalų veislių tyrimo stotyse gautas vidutinis 4,95 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias jų derlius buvo išaugintas 2002 m. Utenos augalų veislių tyrimo stotyje – 5,24 t ha⁻¹.

‘Tinker’ veislės žirnių grūdai yra stambūs, 1000 jų vidutinė masė 253,40 g. Grūduose nustatytas vidutinis baltymų kiekis sudarė 23,6 proc. Jis buvo 1,5 proc. didesnis už standartinės ‘Pinochio’ veislės žirnių. Augalų vidutinis aukštis 95 cm. Jų atsparumas išgulimui įvertintas 5,6 balo. Atsparumas grūdų išbyrėjimui iš ankščių įvertintas 8,8 balo. ‘Tinker’ veislės žirniai yra vidutinio ankstyvumo. Jų vegetacijos periodo vidutinė trukmė 85 dienos. Ši veislė bandymo metais iš kitų žirnių veislių išsiskyrė augalų atsparumu ligoms.

Į pradžia ↑

Velvet. Veislė, sukurta Čekijoje, *Selgen s. a.* sėklininkystės įmonėje. Žirniai buvo tirti Šilutės, Kauno ir Utenos AVT skyriuose 2015 ir 2016 m. Bandyuose gautas vidutinis 6,17 t ha⁻¹ žirnių derlius. Didžiausias derlius buvo gautas 2015 m. Kauno AVT skyriuje – 7,07 t ha⁻¹.

‘Velvet’ veislės žirnių vidutinė 1000 sėklų masė – 267,9 g. Laboratorijoje įvertinus išaugintų žirnių kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 23,4 proc. baltymų.

‘Velvet’ veislės žirnių vidutinis aukštis – 100 cm, atsparumas išgulimui – 6,7, o atsparumas išbyrėjimui iš ankščių – 9 balai (atsparumas išgulimui ir išbyrėjimui iš ankščių vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė).

Veislės vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 91,8 dienos, skaičiuojant nuo jų sudygimo iki visiškos brandos, t. y. jos subręsdavo vidutiniškai 3,3 dienos vėliau negu standartinių veislių ‘Casablanca’ ir ‘Astronaute’ žirniai.

Selekcininko duomenimis, šios veislės žirniai atsparūs žirnių šaknų puvinio (*Fusarium Oxysporum f.sp. pici*) 1-ajai rasei.

Į pradžia ↑